

RUTA TURÍSTICA DE COOLTUR TURISME CULTURAL

ROMÀNIC A BARCELONA

@cooltur1

@twitcooltur

@_cooltur

#unmondecultura

COOLTUR
Turisme Cultural
www.cooltur.org

El Romànic

El feudalisme va ser un sistema social, polític i econòmic que es va formar a l'Europa Occidental durant els segles IX i X, uns segles després de la desintegració de l'Imperi Romà.

El feudalisme es va caracteritzar pels pactes de vassallatge entre els senyors feudals i el rei de cada un dels regnes que hi havia al llarg d'Europa Occidental. En aquests pactes, els senyors feudals prometien fidelitat al rei a canvi d'uns privilegis econòmics i de poder.

Segurament, per això, una de les grans característiques d'aquest sistema va ser la forta presència que va tenir l'església catòlica, la qual va gaudir de grans quotes de poder en tots els regnes feudals, i va ser la que va marcar, de forma molt clara, la vida de totes les persones.

Durant els primers segles del feudalisme (X-XIII) va aparèixer, en tots els regnes, un moviment artístic, cultural i arquitectònic, el **Romànic**.

El Romànic va ser el primer moviment, des de la desintegració de l'imperi Romà, en tenir representació a tot el territori Europeu. S'ha de dir, per això, que tot i que aquest estil estigués present en tots els regnes europeus, de seguida va presentar característiques úniques en cada un dels regnes.

Tot i que, amb aquest estil, es van construir diverses obres civils i militars, la temàtica principal va ser l'eclesiàstic, sent utilitzat per a construir un gran nombre de monestirs i d'esglésies que encara es conserven avui en dia.

El material més utilitzat per a construir edificis, segons aquest estil, era la pedra, un material caracteritzat pel seu pes. És per aquest motiu que els edificis presenten, de forma general, parets gruixudes, moltes vegades reforçades amb contraforts. A més a més, una altra de les característiques són la poca presència de finestres en els edificis romànics. Les poques finestres que presenten els edificis són petites obertures per a deixar entrar una mica de llum a dins dels edificis. A més a més, aquest estil va reutilitzar tècniques constructives d'època romana, com l'arc de mig punt.

Una de les altres característiques dels edificis religiosos d'estil romànic, és que tots compten amb un campanar, que és utilitzat per a cridar a oració a tots els creients. També ens pot cridar l'atenció que, normalment, la majoria d'esglésies

presenta l'altar a l'est de l'edifici, ja que era per on entraven les primeres llums del dia.

La majoria d'aquests edificis tenien decoració tant en l'interior com en l'exterior de l'edifici. La decoració de l'exterior dels edificis s'ha anat degradant amb el pas del temps, deixant les parets vistes, tal i com les coneixem avui en dia.

Són pocs els edificis que avui encara presentin la decoració en el seu interior, ja que durant el segle XIX hi va haver un gran tràfic d'aquestes decoracions, algunes de les quals van ser venudes a col·leccionistes particulars.

Barcelona

Ciutat molt més coneguda pel Gòtic o el Modernisme, dins seu s'amaguen algunes restes del Romànic força interessants. Molts dels seus elements han desaparegut a causa de les reformes o de la desatenció i haurém d'esforçar-nos una mica a trobar-los.

Aquesta època de Barcelona comença amb la seva caiguda a mans de l'Imperi Carolingi, així deixa de formar part del Califat de Còrdova per esdevenir un petit nucli fronterer, molt distant dels veritables centres de poder francs. El bisbe era l'autoritat més destacada junt amb els comtes que designava l'emperador per a cada districte fronterer. A finals del segle IX els canvis dins de l'Imperi van provocar que els comtes passessin a ésser hereditaris i a Barcelona i a alguns dels seus territoris immediats van donar lloc a un llinatge propi. Els comtes van actuar amb total llibertat, malgrat reconèixer l'autoritat del monarca franc. D'ençà del 950 s'encetà una política amb Còrdova que combinà aliances amb ofensives territorials, la qual cosa provocà l'assalt i destrucció de la ciutat l'any 985 per obra d'Al-Masur.

Un cop superat aquest important punt d'inflexió els territoris de Barcelona van entrar al segle XI amb la no renovació del vassallatge amb el, ara ja, Rei de França i amb el desmembrament del Califat andalusí. Aquesta situació va propiciar una pressió militar sobre les taifes andalusines, que revertí en compensacions monetàries i d'altra banda l'acceleració del feudalisme, així com la imposició del Comte de Barcelona a d'altres grans senyors, va permetre estendre el seu domini sobre la major part dels comtats catalans sense cap

ingerència franca. En els tres segles següents la dinastia barcelonina va passar a una expansió militar i política que li donà certa preponderància a la mediterrània occidental.

Pel que fa a l'aspecte purament urbanístic després de l'assalt d'Al-Mansur la ciutat invertí del tot la tendència desurbanitzadora i, gràcies a mercats i parròquies, es començaren a vertebrar suburbis fora de les muralles romanes. Així la ciutat perdé la exclusivitat de fortalesa que li donava la muralla, la qual va començar a privatitzar-se per part dels bisbes i patriciat urbà. A mitjans del segle XII, esdevé capital del nou reialme i l'activitat comercial i manufacturera rep un decisiu impuls. El teixit urbà es va consolidant i apareixen sectors ja planificats. Ja tenim notícies del Calla Jueu. A finals del segle XIII tots els suburbis s'han fusionat amb l'antiga ciutat i constitueixen un veritable recinte urbà, que es decideix envoltar d'una nova muralla.

Des de Cooltur us proposem fer aquest recorregut per la Barcelona Romànica amb la doble intenció de demostrar que el Romànic no només és un art associat al medi rural i a descobrir la puixança de la Ciutat a partir de l'any 1000 fins esdevenir la dinàmica capital d'un regne.

Començarem la ruta al Monestir de Sant Pau del Camp (C/ de Sant Pau, 99). Els primers documents sobre Sant Pau com a temple daten del 985 i no

esdevindrà monestir fins el 1117. La troballa de la làpida del Comte Guifré Borrell, mort l'any 911 i el fet que la ràtzia d'Al-Mansur fos precisament l'any 985 fa pensar en l'existència anterior d'un monestir de certa entitat per a enterrar-hi un Comte de Barcelona. La explicació

de la falta de documents anteriors la trobaríem en la virulència de la ràtzia musulmana, com hem vist en altres arxius que es van perdre en l'atac, que evidentment deuria colpejar de ple al monestir, en aquell moment situat

extramurs. El cenobi s'extingí com a tal el 1835, esdevenint parròquia fins avui dia.

L'edifici és sobretot una construcció inspirada en els models llombards avançats del s. XII, com a conseqüència de la segona fundació. Presenta un planta de nau única,

rematada amb un absis central més gran i dos de laterals. El sostre és de volta de canó rematat per una cúpula octogonal. La façana principal, als peus de la

nau, presenta mostres decoratives interessants. La porta està flanquejada per dues columnes amb capitells marmoris de temes vegetals que daten d'època visigòtica (segle VI-VII). Al timpà central hi ha la figura de la Jesucrist flanquejada per Sant Pere i Sant

Pau. Als peus de les figures una inscripció molt malmesa que permet encara llegir els noms dels promotors.

La imatge és veu completada per les figures dels evangelistes. Evidentment trobarem moltes modificacions posteriors, sobretot del segle XIV i XV, així com nombroses restauracions fetes després de les destrosses

de la Guerra Civil. L'element més destacable és el claustre, de planta quadrada i amb arcs lobulats (hi ha de tres i cinc lòbuls) suportats per columnes amb capitells figurats amb motius vegetals, d'animal fantàstics i historiades, sobretot del Gènesi. Tot plegat constitueix un conjunt únic a Catalunya, datat al segle XIII i se'n ha plantejat una relació amb unes suposades reminiscències musulmanes.

Dirigiu-vos a nord-est per Carrer de Sant Pau cap a Carrer de les Carretes

28 m

Gireu a l'esquerra per Carrer de les Carretes

400 m

Gireu a la dreta per Carrer de la Cera

23 m

Gireu cap a l'esquerra per Carrer Botella

82 m

Gireu a la dreta per Plaça del Pedró

37 m

Gireu lleugerament a l'esquerra per continuar per Plaça del Pedró.

18 m

Arribarem a la Plaça del Pedró on, encastada entre els edificis, hi trobarem la Capella de Sant Llätzer. Construïda al segle XII formava part de l'Hospital dels Mesells, fundat pel bisbe Guillem de Torroja i dedicat als leprosos. Té un absis semicircular amb decoració corresponent a l'estil llombard avançat, i una finestra de mig punt amb arquivolta i capitells decorats. D'altra banda, segons les excavacions arqueològiques, el paviment podia ser d'argila piconada i l'interior del temple era enlluït. L'àrea excavada

de la sagrera proporcionà un conjunt de fosses d'inhumació senzilles. Malgrat la documentació que fa referència a l'existència des de l'any 1188 d'un hospital de leprosos, cap dels individus exhumats presentava signes de lepra. La capella ha patit diverses reformes, algunes tremendament desafortunades, que li donen el seu aspecte actual.

Dirigiu-vos a sud-est per Plaça del Pedró cap a Carrer de l'Hospital

18 m

Gireu a l'esquerra per Carrer de l'Hospital

Aneu fins a la rotonda.

600 m

Gireu a la dreta per Les Rambles

18 m

Gireu a l'esquerra per Carrer de la Boqueria

190 m

Gireu a la dreta per Carrer d'Avinyó

170 m

Gireu a l'esquerra per Carrer de Cervantes

63 m

Continueu per Carrer dels Templers

50 m

Gireu a la dreta per Carrer d'Ataülf

La destinació quedarà a mà dreta

25 m

Capella del Palau, Carrer d'Ataülf, 4, 08002 Barcelona

Capella del Temple, Santa Maria del Palau o Capella del Palau és el nom amb el qual es coneix l'antiga capella de la Casa del Temple a Barcelona. Els Templers s'establiren a Barcelona el 1134, tot i que no és fins al segle XIII que

comença a agafar importància. La capella fou instituïda l'any 1246. Era de nau única amb arcs, ara oculta per una volta gòtica tardana que també amaga restes de pintura romànica. La Capella sobrevisqué a la fi dels Templers i passà a formar part del dit Palau Reial Menor construït al segle XV per Pere III, més tard passà a les mans de la família Requesens i la darrera propietària fou la Comtessa de Sobradiel. S'enderrocà l'any 1858. La porta de la capella prové de la capella templera però no

està en el seu lloc original i ha rebut algunes modificacions, sobretot el 1868. Podem observar les arquivoltes i les mènsules encara romàniques.

Dirigiu-vos a sud-est per Carrer d'Ataülf cap a Carrer de la Comtessa de Sobradíel

35 m

Gireu a l'esquerra per Carrer de Calella

28 m

Gireu a la dreta per Carrer del Regomir

72 m

Gireu a l'esquerra per Carrer del Correu Vell

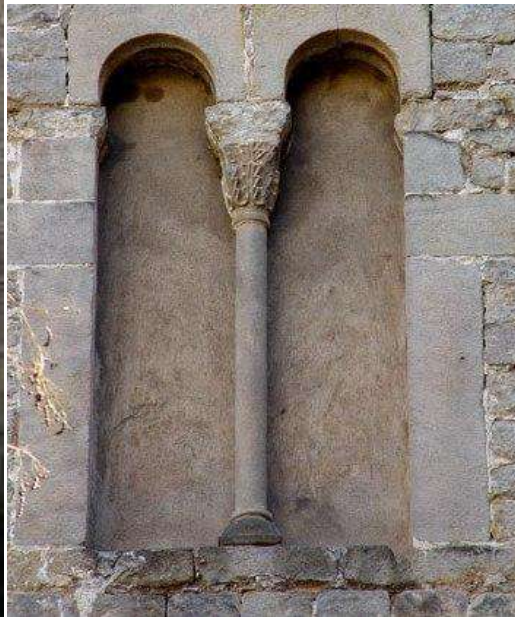
79 m

Gireu a la dreta i seguïu per Carrer del Correu Vell.

13 m

Carrer del Correu Vell, 12

Casal senyorial del segle XIII transformada al XVIII en casa de veïns, però amb les finestres de doble arcada a la torre romànica prou intactes

Dirigiu-vos a nord per Plaça dels Traginers cap a Carrer del Pom d'Or

36 m

Plaça dels Traginers tomba a la dreta i passa a dir-se Carrer del Pom d'Or.

34 m

Gireu a l'esquerra per Carrer del Sots - Tinent Navarro

La destinació quedarà a mà esquerra

180 m

Carrer del Sots - Tinent Navarro, 4

L'edifici i la torre que s'observa des del carrer Sots-tinent Navarro correspon a la part del darrera de la Reial Acadèmia de les Bones Lletres situada en l'antic Palau Requesens. Aquesta construcció és fonamentalment gòtica, amb

reformes posteriors, però des del carrer encara podem observar el casal romànic que es sustenta en una gran arcada que va de torre a torre (segle XII-XIII). Hi podem veure vestigis dels seus finestrals. La torre Nord està molt restaurada però es veu clarament com l'antiga construcció romana va patir una sobrelevació cap al segle XIII i s'hi van afegir finestres de doble arc.

Dirigiu-vos a nord-oest per Carrer del Sots - Tinent Navarro cap a Plaça de l'Àngel

33 m

Gireu a l'esquerra per Carrer de Jaume I

44 m

Gireu a la dreta per Carrer de les Trompetes de Jaume I

27 m

Continueu per Carrer del Veguer

56 m

Gireu a la dreta per Plaça del Rei

12 m

Plaça del Rei

El Palau Comtal, més tard Palau Reial Major, es va aixecar al segle XI sobre

un edifici anterior, probablement d'origen visigòtic. Els seus salons es sustentaven sobre unes arcades disposades en perpendicular a la antiga muralla romana. En resten les voltes de canó a la planta baixa i les dues façanes longitudinals del edifici,

que arribaven fins a les dues plantes d'alçada i on encara s'observen els finestrals primitius del segle XI i d'altres d'un romànic més tarda, del segle XIII.

Algunes estan tapiades per les reformes del segle XIV. Podem veure una

façana des de la Plaça del

Rei, tapada per tots els

contraforts gòtics. L'altra

s'aprecia des del pati del

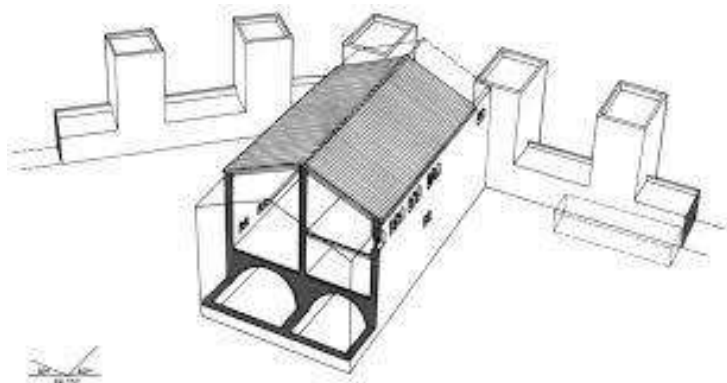
Museu Marès on s'hi entra

per la placeta de Sant Iu.

Les antigues voltes han

quedat com a soterrani del

Palau Reial i s'hi pot accedir pel subsòl del Museu d'Història.

Aquest edifici va representar el centre de poder dels Comtes de Barcelona, a més de la seva residència principal, durant uns dos-cents anys.

Dirigiu-vos a sud-oest per Plaça del Rei cap a Carrer del Veguer

12 m

Continueu per Baixada de Santa Clara

22 m

Gireu a la dreta per Carrer dels Comtes

La destinació quedarà a mà dreta 41 m

Plaça Sant Iu

Abans d'endinsar-nos a visitar la Catedral de Barcelona, hem de saber que l'antic temple romànic, construït a mitjans del segle XI, ha desaparegut gairebé en la seva totalitat sota la construcció gòtica del segle XIII. Malgrat tot l'arqueologia ha demostrat que les obres es van realitzar en ple funcionament del temple, desmuntant-ne un per fer-ne el nou. A tall d'exemple podem afirmar que moltes de les fonamentacions de la Seu gòtica són exactament les mateixes que tenia la catedral romànica. Per tant, la seva estructura actual no deixa de ser una ampliació del temple anterior i per això hi observarem elements coincidents com son dues de les portes.

A un dels accessos laterals de la Catedral de Barcelona, conegut com a "Porta de Sant Iu" trobem alguns detalls romànics més. Aquesta porta és una de les construccions més antigues de la Seu Gòtica, començà l'u de Maig de 1298, i encara s'hi pot observar una clara influència romànica. El conjunt està presidit per Sant Iu, patró dels advocats i durant

molts anys fou l'accés principal a la Catedral. Com el nom del sant sembla ser que se li posà al segle XV, la imatge és de Santa Eulàlia i, a més, que és la porta per on s'haurien fet els diversos trasllats de les seves relíquies. El que és força segur que

procedeix de l'antiga catedral romànica són els relleus ubicats als laterals, on s'hi poden contemplar les lluites de l'home contra feres, esculpits al segle XII. Al interior, molt a prop del portal, hi trobem algunes parts de la catedral romànica que es van incloure en l'obra gòtica. Sobretot es tracta d'un mur amb finestres molt estretes i emmarcades amb columnetes, que queda a la part de la Sagristia. Sobreposada a aquesta última trobem una gran sala amb volta de canó que també seria de la anterior Seu, la volta seria escapçada per donar llum a un dels finestrals gòtics. En tot cas estaríem parlant d'afegits tardoromànics de mitjans del segle XIII per intentar dotar la catedral de creuer.

Dins la mateixa Catedral, si ens dirigim al Claustre, veurem que la portalada que ens duu d'aquest últim a l'interior del temple és un Portal gòtic que també integra alguns motius romànics. a la banda oposada de la porta de sant Iu. És de marbre itàlic blanc i factura romànica, tot i ser lleugerament ogival, i actualment es creu que és una de les portes laterals de la catedral romànica, que es trobava al mateix lloc, si bé durant tot el segle XX diferents autors han estat defensant que era la porta principal (traslladada i reduïda, per convertir l'arc de mig punt en ogival). Té arquivoltes decorades amb motius geomètrics, i sobre els capitells, les impostes i els àbacs hi ha esculpits temes de l'Antic i el Nou Testament i de la lluita de l'home amb les feres, que recorden a les de la porta de Sant Iu. Al damunt hi ha afegida una cresteria gòtica posterior que ajuda a integrar la porta al conjunt de la catedral.

Dirigiu-vos a nord-oest per Carrer del Bisbe cap a Plaça de Garriga i Bachs

34 m

Carrer del Bisbe, 5

Arribem al Palau del Bisbe, però de la residència episcopal romànica que es construí al voltant de 1160 queda la disposició de l'edifici: Dues ales de tres plantes disposades en angle i obertes al pati principal, que no estava tancat pel cos que fa de façana al carrer del Bisbe. Per bastir la primera ala, s'utilitzà la muralla romana de recolzament i, per tant, hi va en paral·lel; la segona es feu al segle XIII en perpendicular a la muralla i a la nau anterior. La galeria d'arcades i capitells a la planta noble dataria de finals del segle XII inicis del XIII.

Les reformes fetes al segle XX dificulten força distingir les parts originals.

Dirigiu-vos a nord-est per Carrer de Santa Llúcia cap a Carrer de Santa Llúcia

La destinació quedarà a mà esquerra

69 m

Carrer de Santa Llúcia, 1

Des de davant de la Catedral podem admirar la Torre de la casa del Degà, que es tracta d'una torre que formava part de la muralla romana. La casa dels degans era d'estil romànic i al segle XIV es va reformar amb profunditat, poc després, cap al 1420 fou mutilada al obrir la plaça. La majoria de façanes que es

contemplen des de la placeta de la Seu són del segle XVI, restaurades al XX. Encara en resten finestrals de doble arcada a la torre que daten del segle XII.

Dirigiu-vos a nord-est per Carrer de Santa Llúcia cap a Pla de la Seu

27 m

Gireu cap a l'esquerra per Pla de la Seu

48 m

Gireu a la dreta per Av. de la Catedral

24 m

Avinguda de la Catedral, 6

Molt a prop de la torre de la casa del Degà trobem la torre poligonal de la

muralla romana que va pertànyer a la Canonja també coneguda com la Pia Almoïna. L'antic casal romànic del segle XI que s'adossava a la muralla va ser la residència dels canonges de la Seu fins a mitjans del segle XIV, d'aquí el nom de la

Canonja. Més tard s'hi construïren dos edificis adossats, un del segle XV i l'altre cos del XVI que serviren de seu a la Pia Almoïna, organització de beneficència existent des de l'any 1009 que va ser traslladada aquí a causa de les obres del

claustre de la Catedral. Les restes romàniques de la Canonja es limiten a la finestra de doble arcada de la torre poligonal, del segle XII-XIII i, al pany de muralla annex, dues finestres dobles del segle XI

Dirigiu-vos a sud-oest per Av. de la Catedral

34 m

Gireu a l'esquerra per Carrer de la Tapineria

110 m

Carrer de la Tapineria tomba a l'esquerra i passa a dir-se Plaça de Ramon Berenguer el Gran.

21 m

Gireu lleugerament a la dreta.

22 m

Plaça de Ramon Berenguer el Gran

Arcades romàniques de la Plaça Ramón Berenguer el Gran. A partir del segle XII, quan la muralla romana baiximperial perd la seva funció defensiva, s'hi van bastir una sèrie d'arcades entre les torres per tal de suportar edificacions. Segons la documentació s'hi van realitzar construccions tant a sobre dels arcs

com a sota, ambdós fets corroborats per l'arqueologia. En el cas de la part superior s'hi ha trobat un paviment que allisa la muralla i aprofita el pas de ronda per crear una base suficientment ampla per a construir. El problema és que al segle XIV la construcció de la capella reial de Santa Àgata va enderrocar un possible temple romànic anterior o d'altres edificacions relacionades amb el Palau Comtal romànic. Pel que fa a la part inferior de les arcades sabem que van construir-s'hi cases on abans hi havien horts i femers fins que, al cap d'uns segles, s'alinearen formant el carrer Tapineria.

Dirigiu-vos a sud-est cap a Plaça de Ramon Berenguer el Gran

26 m

Gireu a l'esquerra per Plaça de Ramon Berenguer el Gran

20 m

Gireu a la dreta per Via Laietana

38 m

Gireu a l'esquerra per Carrer de la Bòria

78 m

Continueu per Plaça de la Llana

53 m

Continueu per Carrer dels Corders

80 m

Continueu per Carrer dels Carders

5 m

Carrer dels Carders, 2

La Capella d'en Marcús es troba a la confluència del carrer Carders amb la Placeta d'en Marcús. Aquesta capella del romànic llombard segles XII-XIII, deu el seu nom al burgès de Barcelona Bernat Marcús, qui va ser el benefactor d'un hospital de camí per a pobres i un alberg, dels quals en formava part la capella i el seu cementiri adjunt, cap a mitjans del segle XII. El lloc on es situà era l'antic pas de la via Franca o camí que sortia de Barcelona cap a França, ja que

Marcús tenia una xarxa d'interessos comercials.

Els seus traginers començaven els viatges aquí i el lloc també es convertí en l'habitual per al canvi de cavalls. Per tot això la capella fou consagrada a la

Mare de Déu de la Guía, nom que encara és oficial malgrat se la conegui amb el cognom del benefactor. Al segle XIV la capella va passar a ser la seu de la "Confraria dels Troters" i va ser el punt de partida de la primera ruta de correus d'Europa. El capellà beneïa els correus que sortien de Barcelona abans de partir i els traginers, en passar per la placeta, saludaven la seva patrona, fent "espetegar la xurriaca" (el fuet). Aquesta tradició va durar gairebé cinc segles.

El 1401 els cinc hospitals de la Ciutat es van centralitzar en el de la Santa Creu, incloent en d'en Marcús i només en va restar la capella, ja que el cementiri va desaparèixer poc després que l'hospital. Al segle XVIII se li adossaren edificis de vivendes i se n'eliminà l'absis. El teulat, l'espadanya i la finestra de la façana principal van ser refets durant el segle XIX, conjuntament amb l'interior, d'estil neoclàssic. Com a curiositat de la tradició dels serveis postals destacar que la darrera rehabilitació es feu l'any 1996 sota el patrocini de l'empresa de missatgeria SEUR.

Dirigiu-vos a nord-est per Carrer dels Carders cap a Carrer d'En Giralt el Pellicer

10 m

Gireu a l'esquerra per Carrer d'En Giralt el Pellicer

48 m

Gireu a l'esquerra per Carrer de Colomines

La destinació quedarà a mà dreta

45 m

Carrer de Colomines, 1

L'actual Mercat de Santa Caterina està construït sobre l'antic convent del

mateix nom i que fou un dels més grans de la ciutat. L'any 1219 a arrel d'una petició del Bisbe de Barcelona Berenguer de Palou, els dominics arribaren a la ciutat comtal per establir la seva primera comunitat al Regne. Per a tal empresa se'ls hi cediren una sèrie de cases al antic Call Jueu de la Ciutat, on

s'hi establiren. L'èxit dels predicadors fou tal que el 1223 els magistrats de la ciutat cediren uns terrenys extramurs que incloïen una capella dedicada a Santa Caterina i d'altres edificacions, el mateix any el rei Jaume I concedí el títol de Reial Monestir a la comunitat. L'arqueologia ha pogut determinar que, a més de la capella preexistent, altres edificacions associades que semblen correspondre a un conjunt on es vivia en comunitat abans de

l'arribada dels dominics. Aquest conjunt tingué una durada relativament llarga, que s'emmarca entre els segles XI-XII i el XIII. El 1243 començaren les obres del nou convent, que es consumà el 1268. La primera construcció d'aquesta

gran reforma correspon a l'església conventual, consagrada igual que l'anterior Santa Caterina. El temple esmentat que substituí al romànic del segle XI-XII, constava d'una planta triabsdial i una sola nau i es començà per la capçalera, s'aturà per enderrocar la capella preexistent

i finalment s'acabà el temple tardorromànic en una segona fase constructiva que s'allargà fins 1275 aproximadament. Les altres estructures existents, possible sala capitular i refectori es reformaren amb profunditat, o bé s'acabà per enderrocar-les i fer-les de nou. El terreny que primitivament s'establí com a cementiri de la comunitat l'any 1252 acabaria essent el claustre gòtic. El convent s'anà ampliant successivament i guanyant molta importància durant els segles XIV-XVIII, com mostren les cares reformes que s'hi fan o la construcció d'un segon claustre. Molta part del seu prestigi es deu a la seva vinculació amb Sant Vicent Ferrer, que probablement hi ensenyà lògica.

El 1823 s'enderrocà una part del convent per tal de poder obrir el pas del carrer de les Freixures. La nit de Sant Jaume (25 de juliol) del 1835, època en què es produí l'exclaustració, l'edifici fou incendiat durant l'episodi de crema de convents. Després d'això seguí dempeus un cert temps fins que fou derruït. El 1848 s'hi inaugurà el mercat que ha arribat fins als nostres dies (amb moltes reformes, però). Al seu interior encara s'hi poden visitar algunes de les restes del primitiu convent que va posar al descobert l'arqueologia en el marc de la darrera reforma del mercat.

*Dirigiu-vos a nord-est per Carrer de Colomines cap a Carrer de Sant Jacint
43 m*

*Gireu a la dreta per Carrer d'En Giralt el Pellicer
48 m*

*Gireu a l'esquerra per Carrer dels Carders
200 m*

*Continueu recte cap a Plaça de Sant Agustí Vell.
65 m*

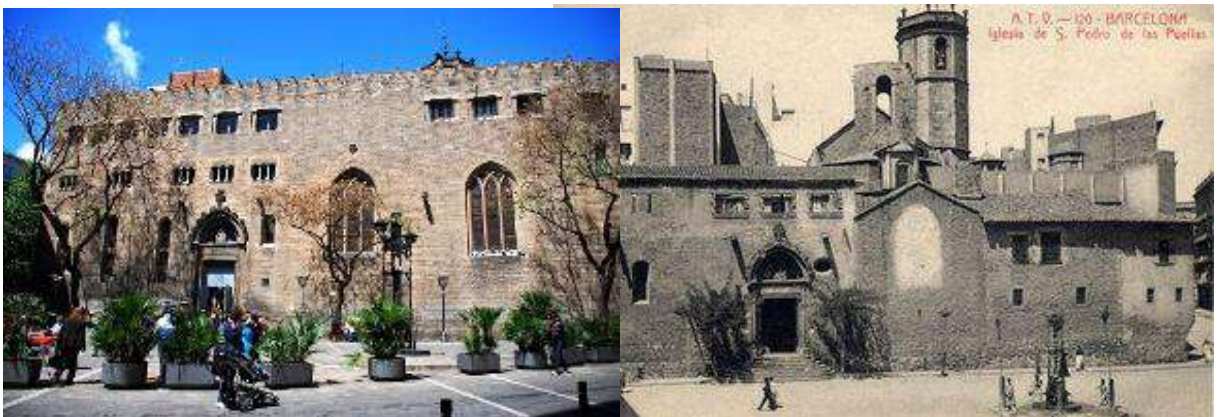
*Gireu a l'esquerra per Carrer de les Basses de Sant Pere
19 m*

*Gireu lleugerament a la dreta per continuar per Carrer de les Basses de Sant
Pere.
110 m*

*Gireu cap a l'esquerra per Plaça de Sant Pere
47 m*

Plaça de Sant Pere

L'església parroquial de Sant Pere va ser, fins a finals del segle XIX, el monestir de les benedictines de Sant Pere de les Puelles. Tradicionalment es sol atribuir

la seva fundació a l'emperador carolingi Lluís el Pietós, a inicis del segle IX, qui ja feu venir la primera comunitat de monges, tal i com indica el nom del monestir. Però el cert és que la documentació ens situa la fundació a mitjans del segle X sota el patrocini del comte Súnyer i la comtessa Riquilda. L'acta de consagració de l'església tingué lloc l'any 945. El nou temple substituï l'església preexistent de Sant Sadurní, la qual quedà com a atri de la nova construcció i en reciclà algunes decoracions. L'any 985 patí la destrucció de la ràtzia d'Al-Mansur i el comte Borrell en patrocinà la reconstrucció, que fou llarga i complexa. S'enderroca la totalitat de l'església de Sant Sadurní, de la que alguns elements encara es poden veure actualment prop de la capella del Santíssim. L'any 1143 ja trobem documentat el claustre romànic, que consta de dos pisos.

El monestir va tenir un paper important en la configuració del barri que l'envolta.

El desenvolupament de la zona es va veure afavorit pel suport dels comtes i la presència del rec comtal, un curs d'aigua que facilitava l'activitat industrial. Els reis beneficiaren el monestir amb nombroses donacions durant la seva època d'esplendor (segle XIII), malgrat que es

limità el nombre de monges a 50. En aquest període es reformà la zona del claustre i s'hi construí el famós campanar la "Torre dels Ocells".

Va rebre molts bombardejos al segle XVII i XVIII, arribant a formar part de la primera línia de combat l'Onze de Setembre de 1714. Malgrat això sobrevisqué a base de restauracions acurades.

Després de moltes vicissituds al segle XIX canvià de mans i de propòsit diverses vegades fins a l'exclaustració de la comunitat a un nou monestir a Sarrià. El 1909, en el marc de la Setmana Tràgica de Barcelona, va ser cremat i saquejat. La Torre dels Ocells s'enfonsà i derruí gran part del sostre. L'actual

església és el resultat d'una desastrosa restauració de 1911, on es modificà tant la façana com l'interior, arribant a falsejar parts gòtiques per romàniques. Algunes parts del desaparegut claustre romànic es conserven al MNAC. L'actual planta és basilical, tot i que s'hi pot

identificar la part original en forma de creu grega, on es conserven les columnes exemptes romàniques amb capitells corintis originals, algunes

impostes d'arc amb relleus del segle X (de l'antiga capella de Sant Sadurní, com hem dit) prop del presbiteri i del Santíssim i les voltes de canó i el cimbori del segle XII. L'absis central és del segle XV, però la restauració li va donar una aparença romànica.

Claustre Romànic. MNAC

Des de COOLTUR desitgem que hàgiu gaudit d'aquesta ruta turística, i que tingueu molt bon dia.

